

**CL. V. Ioannis Wamesii, I. C. Celeberrimi, In Academia
Lovaniensi Antecessoris Primarii, Responsorum Sive
Consiliorum De Iure Pontificio Tomus ...**

Wamesius, Johannes

[S.l.], 1643

De Iure patronatus. Consilium CCCCLXXV.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-98716](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-98716)

non constituit. Neque etiam ex persona Ioannis fratris sui, cuius possessio morte illius extincta fuit. *L. Cum heredes in princ. de acquir. possess.* & ad heredem non transit. Et licet effectus seu jus, quod ex possessione defunctus acquisivit, ad heredem transeat: quia tamen proponitur, quod Beatrix fratri suo haeres non fuerit, neque aliquid bonorum ex eius successione acquisiverit; sed quod Ioannis uxor ex lege & consuetudine patriæ, ejus haeres sit in omnibus bonis mobilibus, nullis immobilibus relictis; non potest ex persona fratris, jure hereditario hoc jus præsentandi vindicare; nec potestatem excludendi suos consortes, propter iratis sui prædictam possessionem, sibi asserere. Quod non habet dubitationem; ob id, quod hoc jus patronatus non debeat jure successionis, sed jure propinquitatis ad fundatorem: ita ut Beatrix, nisi ex suo capite, hoc est ex consanguinitate & propinquitate ad fundatorem, non possit prætere jus patronatus. Quod si præterdat non adjuvatur aliquâ propria antecedente possessione præsentandi, cum exclusione aliorum æquæ propinquorum, & sic non est quod dictos Ioannem & Gregorium excludere possit; nullâ habitâ ratione possessionis Ioannis, quæ per ejus mortem extincta fuit, & per illam aperta via propinquis seu proximis in sanguine non Ioannis, sed ipsius fundatoris, secundum tenorem ipsius fundationis & observationis, in hoc jure patronatus.

3 Nec sanè mirum est semel exclusos, iterum admitti, cessante causâ exclusionis, quando via semel occlusa aperitur, *L. 1. §. proximus cum §. sequen. D. Unde cognati*; hoc est in proposito, quod quamvis Ioannes propter possessionem suam in præsentando coequalis suos excluserit; excludi tamen non debeant, cum iterum per mortem Ioannis incidit questio proximitatis: quia non jure successionis, sed proximitatis & proprietatis gradus hoc jus patronatus deierunt.

4 Deinde quod dicitur in beneficiis ex eorum collationibus seu præsentationibus novissimum statum beneficii esse inspiciendum, ideoque in jure patronatus, cum de illius possessione quaeritur, præferendum esse inter patronos eum, qui in possessione patronatus est; hoc est una aut pluribus vicibus novissimis contulit, vel præsentavit, & quod ab illo præsentatus in iudicio possessionis potior esse debeat illo, qui ab aliis seu alio, qui etiam jus patronatus præterdunt, est præsentatus, *d. c. Cum de beneficio, d. c. Consultationibus*; ad litteram tam strictè accipi non debet nec potest. Nam dubium non est, quin veritas proprietatis juris patronatus, seu potestatis conferendi præferri debeat nudæ possessioni, si de veritate proprietatis constat; quia tunc non statur neque instituitur ultima possessioni, neque novissimo statui beneficii seu juris patronatus, *l. autor. in d. c. Consultationibus nu. 9.* sed comperta proprietate absorbet causam possessionis, *c. Cum dilectus De causa poss. & propr. ut eleganter consulendo aliquoties respondit Decius, consil. 126. In causa D. Francisci in fine & consil. 127. Plura dubia.* Quod enim novissimo statui & ultimæ possessioni stetur, in causa est,

quod ex præfenti seu ultima possessione præsentatur in præteritum possessionis continuatio & perseveratio; & ex illa juris quoque præsumptio statuatur; quæ præsumptio comperta veritati merito deinde cedere debet. Proinde cum evidentissimum esse proponatur, quod in hoc possessionis iudicio constet, quod jus patronatus ab initio perinde pertinuerit ad dictam Beatricem, atque etiam ad dictos Ioannem & Gregorium, ut ad defunctum Ioannem Vricmans, propter parem proximitatem & paritatem gradus ad testatorem; non debet ex illa possessione, etiam si Ioannes adhuc viveret & adversus ipsius præsentationem questio possessionis hujus beneficii verteretur, contra dictos Ioannem & Gregorium, ac præsentatum ab illis, etiam in questione possessionis vel adipiscendi vel retinendi iudicari.

Atque ita radiato & restabito jure Beatricis, Ioannis, & Gregorii, qui ex æquo sunt hujus beneficii patroni, consequens est, quod in hoc possessionis iudicio judicandum sit pro præsentatione Ioannis & Gregorii, ac pro dicto Domino Roberto per illos præsentato, & ad illorum præsentationem per iudicem Ecclesiasticum instituto, adversus præsentationem Beatricis; & ex illa sequutam institutionem dicti Arnoldi: ob id, quod in contentione plurium patronorum, & in illorum discordia, præferendus sit is, qui cum capax & idoneus ad beneficium est, à pluribus seu maiore parte patronorum præsentatus est, *c. Quoniam De iure patron. & ibi Gloss. in verbo qui maioribus, Card. Zabarella in Clem. ult. De iure patron.*

De iure patronatus.

S V M M A R I V M.

Ius patronatus an competat usufructuario.

1. Ius patronatus à fundo dependens est in fundi fructibus, & ad usufructuarium pertinet.
2. Usufructus nudo pacto sine traditione acquiritur.
3. Ius patronatus possessio ex præfenti seu ultimo statu definienda.

CONSILIUM CCCCLXXV.

COLLATIS & diligenter examinatis his, quæ in iudicio possessionis super Capellania S. Margarete, loci de S. Symphoriano ultra citroque adducta sunt, inter D. Marcum Sappin Supplicantem; & D. Ioannem de Flandre Opponentem, videtur nobis infra scriptis potiore jure niti causam dicti D. Marci Supplicantis seu Impetrantis: non ex eo tantum, quod in obtinenda dicta Capellania, & illius reali possessione sic prior (est enim illa de undecima Aprilis anno 1571. cum Dominus Ioannes proferat collationem seu præsentationem de decima octava ejusdem mensis Aprilis, & possessionem apprehensam 19. ejusdem) & sic jure quoque potior, *c. Qui prior De reg. iur. lib. 6. l. Eum cui De præbendis lib. 6.* verum etiam ex eo potissimum, quod D. Marcus jus & titulum suum habeat ab eo, apud quem fundi seu feudi, à quo hoc jus patronatus ad dictam capellam dependet & velut unitum coheret, possessio percipiendorum inde fructuum, causa & potestas

potestas erat & residebat: * videlicet à Domicella Maria Ristichelle, vidua Germani Laurem, dicti feudi plena usufructuaria; cum D. Ioannes jus suum prætexit & deducit à Ioanna Laurem, filia dictorum Germani & Domicellæ Mariæ, quæ dicti feudi nuda proprietaria tantum fuit, & vivente dicta sua matre ut non habuit jus ex illo feudo percipiendorum fructuum, l. Item si fundi d. de usufructu, ita quoque nec potestatem exercendi dicti juris patronatus per collationem, præsentationem, aut aliam dispositionem occurrente vacatione dictæ capellæ patronatæ; quia collatio & præsentatio, quæ sit de & ex iure patronatus unito & adherenti certo prædio seu fundo, in fructu esse dicitur, Gloss. & DD. in c. Cum olim de maior. & obed. Gloss. ult. in c. Cum devotulus de sent. & re iud. & ad usufructuarium fundi pertinet, non ad nudum proprietarium ejusdem fundi seu prædii: ut eleganter deducit Carolus Molinæus, ad consuet. Paris. §. 37. Gloss. 10. in verb. En luy paient les droicts, nu. 3. ex sententia Rochi de Curte, ad rub. De iure patron. ad verb. ipsi vel à quo, quest. 28. nu. 48. Cujus rationem bonam tradidisse videtur Casar Lambertinus, in tract. De iure patron. lib. 1. parte 2. quest. 10. princip. artic. 10. quod talis usufructus sit pars aliqua proprietatis seu rei principalis, ideoque eodem iure censeri debeat cum ipsa proprietate. Aliter se res habere posset, si pro alimentis vel sustentatione relictus esset superfluiti conjugii usufructus: nam hoc casu vix est ut videri possit usufructuario competere jus patronatus; eo quod parum conferre solent ad alimenta personæ, Paul. de Monte Pico in l. Titia cum Testamento, quest. 39. D. De legat. 2. Nic. Bellonus consil. 5. nu. 18.

Quibus nihil adversatur, quod hic Domicellæ Mariæ usufructus ex virtute successionis, seu consuetudinis Hannonienfis pro dimidia tantum parte ad dictam Mariam pertineat; & quod alioqui ex conventionem partium sive legis operis, & solemnī coram competente Magistratu exheredatione & inheredatione non acquiratur jus in re ex consuetudinibus Comitatus Hannoniæ; de qua exheredatione & inheredatione solemnī Dominus Ioannes nihil constare dicit. Nam articulus ille, qui ad hoc profertur ex consuetudinibus Hannoniæ, id non convincit: cum aperte loquatur de acquirendâ proprietate rei feudalis, & minime de acquirendo usufructu in rebus feudilibus. * Quæ in parte dicta consuetudo Hannonienfis iuri communi cōformis est: nam iure communi ex nudo pacto seu conventionē non acquiratur rei dominium, sed per realem traditionem, l. Traditionibus, C. De pact. cum tamen usufructus in quacunque re acquiratur etiam ex pacto & stipulatione, l. 3. post princ. De usufr. patientiā utendi fruendi præstata pro traditione. Cum itaque inter dictam Ioannam ejusque maritum, & dictam Domicellam Mariam convenerit, ut totus hujus feudi usufructus ad eandem Mariam pertineat; consequens est eo iure ad ipsam pertinuisse jus conferendi seu præsentandi, ex occurrente vacatione per liberam resignationem Domini Huberti ultimi dictæ Capellæ possessoris. Sic ut quemadmodum præfata Ioanna reiiceretur exceptione præstandæ evictionis, si de hoc iure

patronatus contra præfata suam matrem contenderet, l. Vindicantem De evict. ita quoque reiici & repelli recte possit D. Ioannes jus suum fundans ex donatione seu collatione præfata Ioannæ adversus præfatum D. Marcum nitentem ex iure quæctæ Domicellæ Mariæ: resolutio quippe ac debilitato iure datoris, resolvitur & debilitatur jus accipientis, l. Teto §. prædium De leg. 2. l. Lex vetig. ali De pignorib. c. ult. Ne prælat. vices suas &c.

Nec denique hoc in consideratione habendum est, quod pro parte Domini Ioannis proponitur, quod ante hanc novissimam vacationem maritus dictæ Ioannæ contulerit hanc Capellam tunc vacantem ex resignatione Domini Georgii dicto D. Huberto; & quod in exercito juris patronatus ultimus beneficii status inspicitur, & is præferri debeat, qui præsentatus & provisus est ab eo, qui ultima vice providit seu præsentavit, c. Consultationibus De iure patron. nam de huiusmodi præsentatione seu provisione per maritum dictæ Ioannæ factâ nihil constat, & nequidem ex instrumento, quod ad hoc probandum D. Ioannes in hac causa exhibuit; quia id pro instrumento publico accipi non potest, sed tantum pro privata scriptura asserti Notarii, & duntaxat pro nudo testimonio seu certificatione, cui de iure fides adhiberi non potest. Testibus enim, non testimoniis, hoc est certificationibus Iudex credere debet, l. 3. §. idem Divus De testib. maxime quia huiusmodi attestatio dicti Notarii pendente hoc iudicio sit facta; non per ipsos Iudices, nec per ipsorum Commisarius aliquem recepta; nullo etiam præcedente iuramento (sine quo nulli testi, etiam si magna dignitate præfulgeat, creditur, l. Injurisrandi C. De testib.) parte quoque adversâ ad hoc non citatâ, & sic omnino nulliter, c. 2. De testib. nec credatur Notario asserenti aliquid, sine adhibitione & inscriptione testium, c. Quoniam contra falsum De probat. Ex quibus omnibus concludimus in hoc possessorio iudicio iudicandum esse secundum petitionem & conclusionem dicti Domini Marci.

De iure patronatus.

S V M M A R I U M.

Patronus an semper maxime idoneum præsentare teneatur.

1. Patronus an maxime idoneum semper præsentare debeat.
2. Beneficium sacerdotale an soli in sacerdotio existentī conferri debeat.

CONSILIUM CCCCLXXVI.

CLAUSULÆ, quæ nobis ex literis fundationis Capellæ seu Altaris S. Mariæ Magdalene in Ecclesia Hilvarenbecensi pro parte Venerabilis D. Petri Veltacquer, Decani Collegiatae Ecclesiæ S. Sulpitii Diestensis proponuntur, nihil solidi continent, in quo idem D. Petrus jus aliquod ex parentela seu consanguinitate fundatoris ad dictam Capellaniam, adversus illius patronum prætereundum possit; cum solus non sit, qui ex hac qualitate patronum constingere possit, concurrente alio de eadem parentela, eodemque sanguine: ita ut patrono hac in parte sit agnoscenda.